

Danskernes Historie Online

Danske Slægtsforskeres Bibliotek

Dette værk er downloadet fra Danskernes Historie Online

Danskernes Historie Online er Danmarks største digitaliseringsprojekt af litteratur inden for emner som personalhistorie, lokalhistorie og slægtsforskning. Biblioteket hører under den almennyttige forening Danske Slægtsforskere. Vi bevarer vores fælles kulturarv, digitaliserer den og stiller den til rådighed for alle interesserede.

Støt Danskernes Historie Online - Bliv sponsor

Som sponsor i biblioteket opnår du en række fordele. Læs mere om fordele og sponsorat her: <https://slaegtsbibliotek.dk/sponsorat>

Ophavsret

Biblioteket indeholder værker både med og uden ophavsret. For værker, som er omfattet af ophavsret, må PDF-filen kun benyttes til personligt brug.

Links

Slægtsforskeres Bibliotek: <https://slaegtsbibliotek.dk>

Danske Slægtsforskere: <https://slaegt.dk>

DET KONGELIGE
VAJSENHUS

1908

Statens pædagogiske Studiosamling
København V.

Beretning

om

det kgl. Vajsenhus

1908

ved

Ch. Gandrup,
Inspektør og Forstander.

København.

Trykt hos J. H. Schultz A/S.

1908.

Protector: Hs. Majestæt Kongen.

Direktørerne ere:

- Hr. Biskop, Ordensbiskop, Dr. phil. & theol. T. S.
Rørdam (SK. DM.) ($\frac{20}{4}$ 1896).
Hr. Statsraadssekretær J. L. R. Koefoed (K.¹ DM.)
($\frac{9}{10}$ 1900).

Kuratorerne ere:

- Hr. Direktør, Forlagsboghandler Jacob Hegel
(R. af D.) ($\frac{27}{2}$ 1888).
Hr. Etatsraad, Grosserer Claus L. Smidt (K. af D.)
($\frac{18}{11}$ 1895).
Hr. Direktør C. C. Gammeltoft (R. af D. DM.)
($\frac{15}{8}$ 1904).

Den 3dje Februar d. A. døde Vajsenhusets ældste Direktør, Hr. Kammerherre F. Meldahl, stille og roligt efter et langt, virksomt og lykkeligt Liv, i hvilket hans sjeldne Daadskraft, hans aldrig hvilende Energi fik Lov til at udfolde sig paa saa mange Omraader og under saa forskelligartede Forhold, at han derigennem maa have følt den rige Glæde, som Arbejdsiver, store Opgaver og ydre Paaskønnelse kan skænke en Mand. Og Mand — det var han fuldt ud fra Isse til Fodsaal, tilmed en begavet Mand, en aandfuld Mand, ja ofte en højst betagende Mand. Dog om denne ejendommelige Karakter og Kraft, om dette daadrige Liv, der har givet sig saa mange Vidnesbyrd paa saa mange Hold i vort lille Land, er der jo allerede skrevet og talt saa meget, saa udførligt og saa indsigtsfuldt, at al videre Tale er uforholden. Her skal derfor kun bringes ham en hjertelig Tak for, hvad han bestræbte sig for at være i vort lille Samfund, hvor han ved sit praktiske Blik og sin mangesidige Erfaring søgte at afhjælpe de Savn, som fandtes her ved Vajsenhuset, da han traadte til. Vi skyldte ham en varm Tak for de praktiske Foranstaltninger, som hans Energi tog Initiativet til, og som han naaede at faa gennemført — alle.

Der var bløde Strengene hos den myndige Mand, der gav Lyd og Klang, naar han stundom færdedes imellem Børnene eller overværede vore Musikfester. Da fornam vi baade hans Grebethed og hans Hjerteglæde.

Han var Kurator her fra 1878 til 1894 og siden da Direktør.

En saare ejendommelig Skikkelse har forladt Teltet for aldrig mere at vende tilbage. Det vil ofte føles som et Savn.

Det kgl. Vajsenhus er stiftet af Frederik den IV ved Fundats af 21de Juli 1727.

Dets Virksomhed omfatter forældreløse Børn af alle Stænder i hele Landet.

For Sjællands Stifts Vedkommende understøttes Børnene fra selve Stiftelsen i Kjøbenhavn, som dog undtagelsesvis ogsaa antager sig Børn fra andre Stifter.

Til Loll.-Falsters Stift, Fyns Stift og de 4 jydsk Stifter sender Vajsenhuset aarligt af sine Midler 14,520 Kr. til Understøttelse for derboende forældreløse Børn.

Ansøgninger om Understøttelse fra Vajsenhuset skulle da for de Børns Vedkommende, der bo i Sjællands Stift, indgives til Direktionen for det kgl. Vajsenhus i Kjøbenhavn. For dem, der bo i de øvrige Stifter maa Ansøgning indsendes til Stiftsøvrigheden i det Stift, hvori Barnet har sit Ophold.

De forældreløse Børn, der optages i Vajsenhusets Skole, **bo ikke** paa selve Stiftelsen, men hos Slægtninge eller Plejeforældre i Kjøbenhavn.

Denne Forandring fra Bopæl og Opdragelse paa selve Stiftelsen til Familiepleje uden for Stiftelsen foregik ved kgl. Resolution af 23de Maj 1826 efter Indstilling af Direktionen i Erkendelse af, at det var et Barn tjenligst at opdrages i Familie, helst hos Slægt eller Venner, eller, hvis ingen saadanne findes, der hvor Ansøgerne, hvem det paahviler at skaffe Barnet et godt Hjem, maatte finde det bedst. Naar Ansøgeren er ude af Stand dertil, kan Vajsenhuset træde hjælpende til.

Hvor Hjemmet ikke byder betryggende Garantier, for Barnets gode Opdragelse og ikke forstaar at samarbejde med Skolen paa rette Maade, kan Vajsenhuset flytte Barnet til et andet Hjem.

I disse Plejehjem sker der stadigt Tilsyn gennem Forstander, Viceinspektør og de paagældende Klasselærere og Lærerinder, saa at Forbindelsen mellem Skole og Hjem altid holdes levende. Mindst hver 3dje Maaned bliver der afholdt samlet Lærermøde under Forstanderens Ledelse, hvor alle Forhold vedrørende Hjem, Børn og Skole da behandles.

Skolens Elevantal er 270 Børn (135 Dreng og 135 Piger), dels forældreløse (Vajser), dels faderløse.

Af de forældreløse Børn ydes der en Del (for Tiden 121) foruden fri Skolegang ogsaa en aarlig Pengeunderstøttelse, alt efter de ledige Pladsers Antal, og hvor Børnenes Trang og særlige Forhold maatte gøre det ønskeligt; denne Understøttelse bortfalder ved Barnets Konfirmation.

For de forældreløse Børn i Stiftet, der bo uden for Kjøbenhavn og nærmeste Omegn, og af en eller anden Grund helst maatte forblive paa det Sted, hvor de have deres Tilhold, kan der ansøges om en Pengeunderstøttelse alene (120 Kr. aarligt).

De faderløse have fri Skolegang, Bøger og, for saa vidt de gøre sig værdige dertil, ogsaa Konfirmationsudstyr. Endvidere have de Adgang til flere Legater, hvor de maatte gøre sig fortjente dertil.

Som Regel optages kun ægte fødte Børn, „dog kan Vajsenhuset undtagelsesvis og under særlige Omstændigheder antage sig uægte Børn“. Til at komme i Betragtning ved Besættelsen af Pladserne for forældreløse Børn udfordres iøvrigt ifølge Vajsenhusets Fundats og Anordning:

- 1) at Børnenes Forældre begge ere døde, at de efter disse ikke have arvet eller hos Slægtninge og Venner nyde saa meget, at de deraf kunne til Nødtørftighed underholdes,

- 2) at de have naaet en Alder af 5 å 6 Aar,
- 3) at de ere fødte i Kongens Riger og Lande, samt
- 4) at de ikke ere behæftede med smitsom Sygdom eller formedelst Legemssvaghed ere ubekvemme til Arbejde.

Under den $14/11$ 1907 skænkede Hr. Grosserer Johan Sardin Hansen, R. af D., Vajsenhuset 10,000 Kr. og modtog da følgende Skrivelse:

Direktionen har atter haft den Glæde at modtage Hr. Grossererens store Legatgave paa 10,000 Kr., hvorved altsaa det af Dem stiftede Legat for faderløse Konfirmander nu er 20,000 Kr. stort. Vi bede da Hr. Grosserereren modtage vor hjerteligste Tak for dette fornyede Bevis for Deres kærlighedsfulde Omsorg for Vajsenhusets faderløse Ungdom. Det er just paa det Tidspunkt af Barnets Liv, da det skal træde ud i Livet, at al Hjælp er saa fornøden. Hjemmet er jo ganske ude af Stand til at hjælpe, og Vajsenhusets Pengemidler strække jo langt fra til, hvor det gælder om at hjælpe ud over Skoletiden. Vi beder Dem derfor, Hr. Grosserer, være forvisset om vor store Taknemlighed og om, at Deres Gave vil blive velsignet af mangt et fattigt Hjem i de kommende Slægter.

Hr. Etatsraad Cl. Smidt har skænket Vajsenhuset en Buste af Thorvaldsen, for hvilken herved bringes vor bedste Tak.

De udgaaede Elever — og da navnlig Vajserne — stræber Vajsenhuset efter Evne, og saa vidt dets Midler strække, at uddanne i forskellige Retninger og anbringe i gode Stillinger, hvor da Forstanderen maatte finde det formaalstjenligt.

Af konfirmerede Drengene ere 8 anbragte ved Haandværk, 3 ved Handel, 8 paa Kontor, 3 til Præliminæreksamen, 2 som Sømænd, 1 paa den militære Elevskole, 1 ved Landvæsenet og 1 som Musiker.

Af konfirmerede Piger ere 5 anbragte i Tjeneste, 12 ved Husvæsenet, 9 i Forretning, 5 paa Kontor, 2 i Hjemmet og 1 som Sygeplejerske.

Med de Børn, som blive anbragte uden for København, i Provinserne, fører Forstanderen Tilsyn ved sine aarlige Inspektions- og Anbringelsesrejser.

Helst anbringes de udgaaede Elever ved Haandværk eller Handel. Uden at paatage sig nogen Forpligtelse stræber Vajsenhuset dog at tage Konsekvensen af sine humane Bestræbelser ved at hjælpe saadanne Elever frem ad den rette Vej, hos hvem der afgjort findes særlig fremragende Evner i en bestemt Retning. Vajsenhusets Elever rekrutteres jo fra alle Samfundslag, hvor Forældre eller Fædre ved deres Død ikke have efterladt sig saa meget, „at Børnene deraf til Nødtørftighed kunne opdrages“. Derfor er der overmaade mange Børn, udgaaede af dannede Hjem, hvis Udvikling er brudt midt under deres Opvækst ved Forældrenes eller Faderens Død, hvorfor Opgaven ikke bør eller kan være at sænke Niveauet for Barnets videre Udvikling og saaledes bringe en helt misvisende Forskydning ind i Barnets eller Familiens Liv. Nej, Opgaven er tværtimod at bevare, hvad der er erhvervet af Dannelse og Udvikling fra tidligere Barneaar og saaledes føre Barnet videre frem, henimod det Maal, som var tilstræbt fra Begyndelsen, og som vilde være naaet, hvis Forsørgerens Død ikke var kommen hindrende i Vejen. „Meningen er ikke“, som Biskop Mynster i 1844 udtalte det, „at Vajsenhuset skal nedsynke til et Soulagement for Fattigvæsenet, men Opgaven maa være den, at Vajsenhusets Værd som Forsørgelsesanstalt aldrig

forrhinges. Vajsenhuset har derfor ikke tilforn nægtet Hjælp til Børnenes videre Fremgang; det har endog holdt Børn til Studeringer o. s. v. Vajsenhusets skønne Bestemmelse er det at træde forældreløse Børn i Faders og Moders Sted, men denne Bestemmelse vilde det kun højst ufuldkomment opfylde, dersom det forlod Børnene, saa snart deres Skoleundervisning var tilendebragt“.

Denne af Biskop Mynster udtalte Opfattelse af Formaalet for Vajsenhusets Virksomhed har været den ledende Grundsætning for alle Stiftelsens Direktioner.

I Konsekvens af denne Opfattelse bestræber Vajsenhuset sig nu for at bevare Forbindelsen mellem Skolen og de udgaaede Elever, da disse ellers oftere mangle al anden Tilknytning i Livet og saaledes let kunne tynges af Følelsen af at høre til „de hjemløse“. Dette sker dels ved at hjælpe med Raad og Daad, saa vidt vi evne, dels ved Aaret rundt, med Undtagelse af de 3 Sommermaaneder Juni, Juli, August, at samle de udgaaede Elever, for saa vidt det kan forenes med deres Livsgerning og Pligter mod denne, her paa Vajsenhuset til selskabelige Sammenkomster under Lærertilsyn i

„Det kgl. Vajsenhus's Ungdomsforening“,

oprettet 1ste Septbr. 1891. Møderne holdes paa selve Vajsenhuset, for Pigerne om Mandagen og for Drengene om Torsdagen fra 7—10. Paa disse Aftener læses der Stykker af de bedste danske Forfattere op for dem, og Foredrag holdes. Endvidere gives der oftere musikalske Aftenunderholdninger af Strygekvartetter og Trioer, Sang- og Klavermusik, mest af vore egne Kræfter. Drengene øve sig i Skiveskydning og lign. Den for nogle Aar siden paabegyndte Række Oplæsninger afdanske Skuespil med fordelte Roller, hvori de unge Piger og unge Mennesker samvirke, er

fortsat i Aar. Denne Foranstaltning danner saaledes et gavnligt Supplement til Skolens Danskundervisning, hvor der paa Grund af vigtigere Krav tit ikke levnes megen Tid til videregaaende litterær Paavirkning. Disse Oplæsninger turde formentlig just i denne mere modne Alder øve en frugtbarørende Indflydelse og tilegnes med virkelig Forstaaelse.

Ved Foraarstide foretages der en større Udflugt med de unge i Nordsjælland.

Der er bestandig i Lokalet fremlagt et stort Udvalg af ypperlige Billedværker og illustrerede Bøger, hvorved de unge lejlighedsvis kunne beskæftige sig, samt en betydelig Mængde Stereoskopbilleder fra alle Verdens skønneste Egne, saaledes at der altid er nok til nyttig og fornøjelig Underholdning.

Et Bibliotek, bestaaende af dansk, tysk og engelsk Litteratur, beregnet paa de unges Tarv, er indrettet til Udlaan.

Ved disse Sammenkomster er Forstanderen altid til Stede, saa at de unge, der ved deres Forretninger ere hindrede i at træffe ham i Kontortiden om Formiddagen, ere sikre paa bestandig at kunne træffe ham der, naar de trænge til hans Hjælp eller Raad.

Stiftelsesfesten afholdtes den 11te Oktober 1907.

Festen indledes med Afsyngelsen af efterfølgende Kantate:

Kongegave til de smaa,
 de som uden Fader, Moder,
 de som uden Livets Goder
 ensomme ved Vejen staa!
 Fosterhjem for de forladte,
 du, som skænker os de Skatte,
 vi skal bygge Livet paa!

Du har læget Sorg og Savn
 som en Kærlighedens Kilde,
 du har virket i det Stille
 mange Slægtled rigt til Gavn.
 Mange Skæbner har du bjærget,
 mange Sjæle har du værget
 trofast i din Moderfavn.

Ingen kan sove sig Lykken til,
 ingen kan fange Sejr i Blinde,
 kun den, som vil,
 vil af al Evne, kan Prisen vinde.

Livet er uafvendelig Strid
 staaende Kamp mellem stærke og svage,
 derfor med Flid
 rust dig fra Ungdommens tidligste Dage.

Da vil du lære, hvad der saa sker,
 skulde end Modgang dig overvælde,
 Arbejdet er
 Menneskets bedste og ærligste Fælle.

Kundskab er Fører god,
 Genveje for din Fod
 vil den dig skabe;
 har du den, vil aldrig du
 Flidens Frugter tabe.

Gudsfrygt er Hjertets Skjold,
 Værn mod al Ve og Vold,
 Fristed i Fare,
 har du den, vil altid du
 Hjertets Fred bevare.

Barn! vil du leve trygt,
 Kundskab og Herrens Frygt
 skal du forene,
 da vil smukt paa Livets Træ
 grønnes alle Grene.

Snart Skoletiden hennrinder,
 snart har du Farvel den sagt,
 naar du da bevarer Minder,
 som bleges, men aldrig forsvinder,
 og Hjertet fast til den binder,
 har Skolen sin Gerning fuldbragt.

O maatte du med dig tage
 en Rejsepenge fuld god,
 saa har du fra Ungdommens Dage,
 hvorhen du i Verden skal drage,
 en Skat dog i Sjælen tilbage,
 som løfter og styrker dit Mod.

Kongegave til de smaa!
 Tak for hvad vi fik i Eje!
 du har banet os de Veje,
 vore Fødder skulle gaa.
 Fosterhjem for Barnelivet!
 Tak for hvad du har os givet
 til at leve Livet paa.

Derpaa udtalte Biskoppen*): Naar vi nu atter holdt Stiftelsesfest, var det naturligt at kaste Blikket tilbage og mindes den Kongegave, Frederik den Fjerde havde skænket til 100 hjemløse og forældrelose Børn; han havde plantet et ungt og frodigt Træ, hvorunder

*) Refereret af Hr. cand. theol. Chr. Ottesen.

de hjemløse Børn kunde finde Ly og Skygge og den Fred og Hvile, som hører et Hjem til. Den Gang boede Børnene paa Stiftelsen, nu er Forholdet jo saaledes, at Børnene ere spredte i mange Hjem, en Ordning, der i sin Tid blev foretagen, for at Børnene kunde faa endnu bedre Hjem, men dog er Vajsenhuset endnu den Dag i Dag det egentlige Hjem, ikke blot for de Børn, der gaa i Skolen, men ogsaa for de mange udgaaede, der stadig ty tilbage til Vajsenhuset og betro deres Glæder og ikke mindst deres Sorger til det gamle Hjem. Nu er Træet i Dag 180 Aar gammelt og dog lige frisk og grønt; det har givet Ly og Skygge til mange Tusinde Børn, og de Sædekorn, Vajsenhuset har lagt, har baaret gode Frugter, idet saa mange i Aarenes Løb selv have kunnet stifte gode og lykkelige Hjem. Derfor er det en Velsignelse for et Barn at komme ind i Vajsenhuset; thi derved har det hjemløse Barn faaet et Hjem, hvor der læres det Tro, Tillid og Lydighed.

Et Barn skal jo lære i sit Hjem og da særlig to Ting: at bede og at arbejde. Den gamle Leveregel: bed og arbejd, taber aldrig sin Sandhed; vel er Hjemmet et Fristed, hvor man kan søge Ly og Hvile, men Lykken beror ikke blot paa at hvile og at nyde, den største Glæde er den at kunne arbejde og „gøre Nytte“; dette skal Barnet lære i Hjemmet, og det vil Barnet ogsaa gerne, eftersom det aldrig, selv som ganske lille, er mere glad, end naar det kan faa Lov til at hjælpe Moder og Lov til at „gøre Nytte“. Nu er der jo mange Arbejder, der kan falde besværligt, men saa bestaar Hjemmets Opgave netop i at lære Barnet at gøre sin Skyldighed med Glæde.

Det er dog ikke Meningen, at Barnet skal gøres til en Arbejdstræl, nej, Barnet skal lære at se opad, lære at se op fra det synlige og haandgribelige til den Fader, der selv har sagt: Lader de smaa Børn komme til mig. Barnet lærer jo at bede, at folde

sine Hænder til Bøn, før det kan lære at arbejde; det vigtigste er at bede, thi saa faas den fulde Frugt af Arbejdet, som ogsaa Apostlen siger: „I begære og faa ingenting, fordi I ikke bede“.

Maatte da Børnene i Vajsenhuset lære disse to Ting: at bede og at arbejde, og tage disse Grund-sætninger med ud i Livet, saa ville de selv kunne bygge gode Hjem, fylde deres Plads i Samfundet og „gøre Nytte“ i Verden, og selv ville de da kunne føle, hvilken Velsignelse det er at bede og at arbejde.

Derpaa blev Kantatens sidste Del afsungen.

Fredens Gud, som ene kan
give Livet Vækst og Lykke,
lær os paa vort Værk at bygge
ret med Hjerte og Forstand.
Værn de unge! du bevare
denne faderløse Skare
til din Ære for vort Land.

Gyd du Villiens stærke Staal
i de Hjerter, her skal raade!
øns du af din rige Naade
Styrkedrik i Livets Skaal!
At vor Skole ret maa evne
til din Ære frem at stævne,
altid trofast mod sit Maal.

Efter den sidste Afdeling af Kantaten uddelte Biskoppen Præmier til de flinkeste Dreng og Piger. Præmierne bestod dels af Ure, med de præmieredes Navnetræk, og dels af gode, illustrerede Bøger i Pragtbind.

Efter Præmieuddelingen spillede Vajsenhusets Drengeorkester nogle Numre, hvorpaa samtlige Elever afsang nogle tre- og firstemmige Sange. Aftenen efter afholdtes det aarlige Skolebal for samtlige Skolens Elever.

De præmierede Børns Mødre eller Slægtninge overværede for første Gang baade Formiddagshøjtiden og Festballet.

Skolen afholder aarligt 2 Julefester, en for Skolebørnene den 28de December og en for de udgaaede Elever i „Det kgl. Vajsenhus's Ungdomsforening“ den 29de December.

Julefesten for Skolebørnene fejredes den 28de December. Festen begyndte ved sædvanlig Tid Kl. 5.

Forstanderen bød velkommen og udtalte Haabet om, at denne Julefest som saa mange tidligere maatte give os en Skat af gode Minder, Børnene senere hen i Livet kunde tage op af og se tilbage paa med Glæde.

Efter at alle havde sunget „Glade Jul“ læste Forstanderen Juleevangeliet og udtalte dernæst:

Der fortælles, at der var nogle Hyrder, som laa ude paa Marken Julenat og holdt Nattevagt over deres Hjord. De have formentlig siddet i den kolde Nat og talt om den Frelser, som alle fromme Jøder efter Profeterne ventede skulde komme just paa den Tid, da man ikke blot i Jødeland, men ogsaa i det romerske Rige og i Østerland mente, at Tidens Fylde nu var kommen, til at Verdensherredømmet, som romerske Historieskrivere have udtrykt det, skulde udgaa fra Jødeland. Disse Hyrder, som Herrens Engel nu aabenbarer sig for, maa have været fromme Mænd, der ganske vare opfyldte af Forventningen om Herrens Komme. Midt under deres Samtale omskinnede Herrens Herlighed dem. Hvad var nu da Herrens Herlighed! Ja det kan vi ikke forklare. Vi kan kun forstaa, at der skete noget vidunderligt. Der staa ogsaa

flere Steder i Skriften berettet om Herrens Herlighed blandt andet, da Salomo havde bygget Templet paa Moriabjerg og det under stor Højtidelighed blev indviet, da fyldte Herrens Herlighed Templet, og alt Folket brød ud i Lovprisning! Herren er god og hans Miskundhed varer evindelig.

Hvad var nu da det der skete, ja det ved vi ikke. Men alles Hjerter have i dette Øjeblik følt sig opløftede til Gud i den dybeste Grebethe. Vi ere vante til at tænke os det som en herlig Lysglans, hvad der jo er ganske naturligt, da Lyset, Livets Kilde og Guds Rige for vore Tanker hænge saa nøje sammen. Derfor afbildes i Kunsten Kristus og alle hellige Mænd og Kvinder med en Lysglorie om deres Hoveder, der skal antyde en Afglans af Herrens Herlighed. Men Herrens Herlighed skues kun af dem, som have Hjerter, der ere skikkede og beredte til at beskue den. Det hedder: salige ere de rene af Hjertet, thi de skulle se Gud!

Herrens Herlighed aabenbarer sig baade i Menneskelivet og Naturlivet, men den ses kun af de Øjne og Hjerter, der ere beredte og skikkede til at se den. Der er en hel Verden bag den synlige Verden, som kun vil og kan beskues af dem, der have Sind og Sans for den.

De fromme Hyrders Hjerter vare vel skikkede til at skue Herrens Herlighed, og derfor aabenbarede den sig for dem Julenat. De skyndte sig nu til Bethlehem for at se Tegnet paa, hvad Engelen havde forjættet dem. De kom da til en Bjerghule, hvor Fattigfolk havde til Huse. Og hvad fandt de saa der! Som der staar i Salmen:

Der kun sad en fattig Kone,
vugged Barnet i sit Skød.

Og dog — Herrens Herlighed omskinnede dem, saa de saa, hvad deres Hjerte længtes og trængtes efter at se: den levende Guds Søn, den, som skulde komme til Verden. Og Bjerghulen blev dem et Kongeslot.

Saadan gaar det, naar Mennesket mødes med Guds Herlighed.

Til Erindring om Herrens Herlighed, der aabenbaredede sig Julenat, tænde vi nu Julelysene. Men Julelysene slukkes eet efter eet! er der ikke mere bagved end Lysenes Straaleglans, efterlader Festen kun et hurtigt henfarende Minde. Saaledes gaar det forøvrigt med alle Verdens dejligste Lys: Ungdom, Kraft, Skønhed, Evner, Ære, Berømmelse. Er der ikke et Glimt af Herrens Herlighed bagved, da slukkes de alle eet efter eet, i Tomhed og Glemsel. Al Verdens Herlighed skal slukkes og forgaa, men Herrens Herlighed slukkes aldrig.

Lad os da takke Gud, fordi han har givet os den Glæde at fejre denne skønne Julefest tilsammen med hverandre om Vajsenhusets straalende Juletræ, men lad os samtidig bede ham lade noget af sin Herlighed skinne ind i vore Hjerter, saa at Julefesten maa blive en Glædesfest for os alle i dybeste Forstand og ikke blot et flygtigt Minde om en fornøjelig Fest, saa at ogsaa vi ligesom Hyrderne kunne gaa glade til Bethlehem og finde Verdens Frelser der.

Forsamlingen afsang derpaa: „Dejlig er Jorden“.

Til Juletræet havde d'Hrr. Forlagsboghandlere Lehmann & Stage skænket en Del gode Bøger.

Hver Juleaften ydes der desuden til de fattigste Hjem her i Skolen en halv Skinke og 2 Pund Risengryn, for at intet Barn, der gaar i Vajsenhusets Skole, i Juletiden skal savne det fornødne for sig og sin Familie. I Aar uddeltes der saaledes 81 halve Skinker og 162 Pund Risengryn.

Julefesten for de udgaaede Elever fejredes den 29de December.

Efter at have budt de unge Mennesker velkommen og udtalt Ønsket om, at denne Julefest maatte blive et nyt Led i den Række af gode Minder, de havde

fra Vajsenhuset, lod Forstanderen Musikken spille „Glade Jul“, som blev sunget af alle tilstedeværende. Derpaa oplæste Forstanderen Juleevangeliet og udtalte i Tilslutning hertil:

Da Maria hørte de fromme Hyrders Beretning om, hvad der var vederfaret dem ude paa Marken, staar der: „hun bevarede alle disse Ord og overvejede dem i sit Hjerte“. At Maria bevarede alle disse underfulde Ting, som vare skete i Jesu Fødselsstund, var en Selvfølge, thi enhver anden kærlig Moder vilde ogsaa Livet igennem bevare Erindringen om alt, hvad der blev varslet hendes Barn — godt eller ondt — end-sige da Maria.

Men saa staar der: hun overvejede dem i sit Hjerte. Der gives to Slags Overvejelser, en Forstandens Overvejelse og Hjertets Overvejelse. Forstandens Overvejelse er den, hvor man giver sig selv Grunde for og imod en Sag for at finde den bedste Løsning. Med den Overvejelse var Maria ganske færdig, da hun ved Bebudelsen havde faaet Svar paa alle de Indsigelser, hendes Forstand kunde gøre, og bøjet sig i Troens Lydighed, idet hun sagde til Engelen: „Mig ske efter dit Ord!“ Nej hun overvejede dem i sit Hjerte, staar der. Med Hjertets Overvejelse bliver et Menneske aldrig færdig, thi den drejer sig altid om, hvorledes man daglig kommer i inderligere og dybere Forstaaelse af den Opgave, man har faaet, saa at man giver den al sin Kraft og al sin Evne paa den bedst mulige Maade. Naar et Menneske har faaet en stor Gerning lagt paa sig her i Verden, da vejer han først, om han skal eller ikke skal, om han kan eller ikke kan, men naar han er færdig med denne Forstandens Overvejelse og har taget sit Parti, kommer Hjertets Overvejelse, hvorved han i Kærlighed til sin Opgave kun har eet for Øje at løse den paa den bedste Maade. Det er altid Hjertet, Gud vil have fat i, det er altid Hjertet, det drejer sig om, hvad enten vit tjene Gud

eller Mennesker eller en Sag. Disse Ord gælder det ogsaa for os om at bevare og lægge os alvorligt paa Hjerte. Forstandens Overvejelse kan vi ikke afvise, den skal og maa til, men, som jeg saa ofte har paavist jer, den kommer man ikke langt med i det religiøse, der jo ligger højere oppe, end menneskelig Forstand rækker; thi jo mere man overvejer, desto større synes ofte Vanskelighederne at optaarne sig. „Forlad dig paa Herren af dit ganske Hjerte, men forlad dig ikke fast paa din Forstand!“ hedder det. Derfor gælder det om at tage sit Parti og bøje Forstanden ind under Troens Lydighed og hengive sig til Hjertets Overvejelse, saa vil saa meget klare sig for os. „Den falske Filosofi fører fra Gud.“ „Den sande Filosofi fører til Gud“, — har en stor Filosof engang sagt. Det gælder derfor i første Række at overveje i vort Hjerte: trænger du til en Frelser eller ikke. Det maa enhver overveje med sig selv i sit Hjerte. Jeg tror, at en sand Kristen er det lykkeligste af alle Mennesker, hvordan det end stiller sig i udvortes Henseende for ham, thi han har Guds Fred, og det er Lykkens Hemmelighed under alle Livets Kampe, Brydninger og Anfægtelser. Og Guds Fred er det Juleklokkerne bringe Budskab om og ringe ud over Jorden.

Jo mere inderligt vi komme til Forstaaelse heraf i vore Hjerter, desto gladere ville vi hver Juleaften gaa til Bethlehem med Hyrderne, og desto sandere og varigere vil vor Juleglæde blive. Gud give os alle, unge og gamle, Naade, Lykke og Velsignelse dertil.

Derpaa sang alle: „Dejlig er Jorden“.

Stiftelsens Læge er Hr. L. Djørup, som ansattes af Direktionen den 20de September 1900. To Gange om Ugen — Tirsdag og Fredag fra 9—10 — har han Konsultation her paa Skolen, og i alvorligere Tilfælde tilser han Børnene i Hjemmet. Hvert Aar tilstiller han Direktionen en Indberetning om Sundhedstilstan-

den paa Stiftelsen med en vedlagt Tabel over de Børn, der have været syge, og de Sygdomstilfælde, hvoraf de have lidt.

Til

Direktionen for det kongelige Vajsenhus.

Skoleaaret 1906—7 har frembudt den samme gunstige Sundhedstilstand som de nærmest foregaaende Aar. —

Sygeligheden har været overordentlig ringe, intet Dødsfald er indtruffet, der har kun vist sig faa Tilfælde af epidemisk Sygdom, alle gunstigt forløbne. To Drengene havde en alvorlig Lungebetændelse, men ere begge blevne raske, den ene efter et temmelig langvarigt Hospitalsophold. —

Ved Konsultationerne paa Skolen er det særligt lettere Forkølelsestilfælde (Hals- og Luftrørskatarrer), der melde sig til Behandling. Der møder ogsaa en Del Patienter med Tandsygdomme; Tandudtrækninger foretages paa Skolen, hvorimod de Børn, hvis Tænder trænge til Plombering eller anden speciel Tandlægebehandling, henvises til Tandlægeskolen, som med stor Velvillie har taget sig af dem. —

En Undersøgelse ved flere københavnske Privatskoler har vist, at et stort Procentantal af Børnene, navnlig i de højere Klasser, ved Lægeattest er fritagne for Deltagelse i Gymnastikundervisning. I Vajsenhuset stiller Forholdet sig langt gunstigere: af samtlige Elever ere kun 3 Piger, 2 Drengene permanent fritagne for Gymnastik.

April 1907.

L. Djørup.

Som Stiftelsens Arkitekt fungerer Hr. Slotsforvalter, Arkitekt Otto Zeltner.

Under 1ste Januar d. A. har Direktionen ansat Frk. Agnes Johansen som Assistent paa det kgl. Vajsenhus's Kontor.

Konfirmationsudstyr er i Aarets Løb blevet udredet til 24 Vajser og et mindre til 41 Skolebørn.

Efter Konfirmationen ere 31 Vajser (22 Dreng og 9 Piger) og 22 faderløse (12 Dreng og 10 Piger) blevne understøttede.

De 14,520 Kr., som Vajsenhuset aarligt udreder af sine Midler til de 6 Stifter uden for Sjælland, ere ifølge Indberetning fra Stifterne anvendte saaledes:

Aarhus Stift har modtaget 3,120 Kr., understøttet 71 Børn (7 i Købstad, 64 paa Land).

Fyns Stift har modtaget 2,820 Kr., understøttet 27 Børn (11 i Købstad, 16 paa Land).

Ribe Stift har modtaget 2,690 Kr., understøttet 26 Børn (10 i Købstad, 16 paa Land).

Aalborg Stift har modtaget 2,380 Kr., understøttet 47 Børn (28 i Købstad, 19 paa Land).

Viborg Stift har modtaget 1,780 Kr., understøttet 32 Børn (12 i Købstad, 20 paa Land).

Lolland-Falsters Stift har modtaget 1,730 Kr., understøttet 28 Børn (6 i Købstad, 22 paa Land).

I alt modtaget 14,520 Kr., understøttet 231 Børn (74 i Købstad, 157 paa Land).

Disse Understøttelsesportioner fordeles ifølge kgl. Resolution af 1ste Juli 1872 til Stifterne efter Folketallet, men efterhaanden som Vajsenhusstiftelsen udvider sin Virksomhed, skal Udvidelsen samtidig følges ad for det københavnske Vajsenhus's og for Stifternes Vedkommende, saaledes at der for hver ny Vajseplads i København kommer en ny Understøttelsesportion for Stifterne, først til det lavest doterede Stift og dernæst til de højere doterede, Rækken opad.

Ifølge samme Resolution bestemtes endvidere, at Uddelingen og Understøttelserne overlades til Stiftsøvrighederne, dog at disse ikke behøve straks at uddele det hele Beløb, der bliver dem tilsendt fra Vajsenhusbestyrelsen i København, men maa være berettigede til efter bedste Skønnende at opspare en Del deraf til Opsamling af et Fond til Grundlæggelse af mindre Vajsenhusstiftelser i Stiftsstæderne.

Fra Vajsenhusets første Virksomhed 1727 til 31te Marts 1907 er der udgaaet 3012 Vajser og fra Skolens Ordning (1824) 2274 Skolebørn (faderløse).

Skolen.

Elev antallet er 270 Børn (135 Drengene, 135 Piger), som ere fordelte

i 10 Klasser (5 Dreng- og 5 Pigeklasser).

Skoledagenes Antal har været 243.

Undervisningsfagene i Skolen ere:

Religion.	Sundhedslære.
Dansk.	Naturlære.
Tysk.	Geometri.
Engelsk.	Aritmetik.
Historie.	Regning.
Geografi.	Skrivning.
Naturhistorie.	Tegning.
Haandgerning (Sløjd).	Gymnastik.
Dans.	Sang.

Musik — for Drengene: Violin, Bratsch, Violoncel og Kontrabas.

Skolen begynder den 1ste April Kl. 8, den 1ste Oktober Kl. 9.

Intet skolesøgende Barn maa have Byplads.

For tilbagestaaende Børn gives der Ekstra-Undervisning uden for Skoletiden, særlig i Engelsk og Tysk, henholdsvis af Hr. cand. theol. Chr. Ottesen og Hr. cand. phil. J. Sommer, dog ogsaa i alle andre Fag, hvor det efter Lærernes Skøn maatte være nødvendigt for at hjælpe dem frem til at følge med deres

Klasse. Dette bliver særlig nødvendigt for de forældre-løse Børn (Vajser), da disse jo ved Forældrenes Død komme herind fra mange forskellige Samfundslag, højst forskellige Skoleforhold og i meget forskellige Aldre.

Undervisning i Haandgerning er lagt midt i Skoletiden for at bringe Afveksling og styrke Kræfterne.

Haandgerningsskolen for Drengene bestaar af 2 Afdelinger: en Snedker- og Drejerskole og en Pap- og Træsløjdscole. De 3 øverste Drengeskasser deltagte i denne Undervisning.

I Snedker- og Drejerskolen, der ledes af Hr. Carl Larsen, forarbejdes alle Slags Træsager, saasom: Slæder, Vogne, Reoler, Pulte, Trillebøre o. a., der alle anvendes til Gaver ved Vajsenhusets Juletræ.

I Pap- og Træsløjdscole, der ledes af Hr. Bogbindermester J. V. Andersen, udføres alle Slags Paparbejder (Syæsker, Skoletasker o. l.) og Træarbejder (Træindlægning, Løvsavskæring, Børstebinding o. l.), hvorved Børnenes Nøjagtighedssans, Opfindsomhed og Fingernemhed kunne udvikles. Alle saadanne Arbejder anvendes ligeledes til Gaver ved Vajsenhusets Juletræ. I denne Skoleafdeling laves endvidere alle de Skrive- og Stilebøger, der bruges i Skolen.

Haandgerningsskolen for Pigerne er ligeledes delt i 2 Afdelinger: een for Linnedsyning og Strømpestrikning og een for Skræddersyning.

I Linnedsyngskolen, der ledes af Frk. Ditlevsen og Frk. Moberg, sys alt Linned til Børnenes Konfirmation ligesom ogsaa en ikke ubetydelig Del, der bortgives i Aarets Løb til de trængende blandt Børnene. Hovedsagen er Linnedsyning, men ved Siden deraf gives der de dygtigste Elever Lejlighed til at udvikle andre Færdigheder, saasom Mønsterstrikning, Broderi o. a., dog kun som Belønning for Flid og til Opmuntring for de gode Evner.

Skræddersyskolen ledes af Frk. H. Luther; i den sys alle Pigernes Konfirmationskjoler samt de ikke faa Kjoler, der bortgives i Aarets Løb til Børnene.

Musikskolen for Drengene, der blev oprettet den 1ste Oktober 1890, ledes for Tiden af Hr. Musiker E. Prehn (1892) og Hr. Musiker H. Larsen (1895). Der undervises ialt 43 Drengene: 28 i Violinspil, 6 i Violoncel, 6 i Bratsch og 3 i Kontrabas. Det er ikke Hensigten med denne Skole at opdrage nogen, eller blot indirekte tilskynde nogen, til at gaa Musikervejen, tværtimod, enhver Lyst i saa Henseende bliver som Regel hæmmet og holdt nede; det skal kun være en Glæde og Opmuntring ved Siden af Livets daglige Arbejde. Hovedformaalet for Oprettelsen af denne Skole er at give Børnene Smag for at anvende deres Fritid paa en smuk og god Maade og ved Indøvelse i den rene klassiske Musik allerede fra 8 Aars Alderen af at give dem Afsmag for daarlig og uædel Musik, hvormed saa mange andre mindre gode Tilbøjeligheder slaa Følge, kort sagt, give dem gode Vaner fra den tidligste Tid, og dertil lægge det klart for Børnene, hvad Samarbejde og Disciplin inden for Arbejdets Ramme kan udrette, selv med smaa Kræfter og Midler. Dette lære Børnene at forstaa i Skoletidens Løb ved det aarlige, stadige Arbejde paa Sammenspil til Eksamenerne, og uden for Skoletiden, naar de ere konfirmerede, ved Sammenspil i Skolens store Strygekvartet (paa ca. 25 Deltagere).

Dette Elev-Orkester, i hvilket alle de Drengene, som anbringes her i Staden, have Lejlighed til at fortsætte det i Skolen paabegyndte Sammenspil, har sin Øvelse hver Søndag fra 12 til 1¹/₂, hvad kun kan ske paa denne Tid af Hensyn til Lærlingeforholdene. Det dirigeres af Hr. Musiker H. Larsen. Det afholdt sin aarlige Koncert den 15de December.

Programmet var følgende:

P. E. LANGE-MÜLLER KONCERT.

Søndag den 15de December Kl. 1.

1. 3 Stykker af „Der var engang —“
  - a. Bondedans.
  - b. Menuet.
  - c. Vals.
2. Forspil til „I Mester Sebalds Have“.
3. Sommernat ved Sundet. Nocturne.
4. Serenade af „Renaissance“.
5. Allegretto sostenuto af Violin Koncert Op. 69.
6. Festmarch ved Indvielsen af Københavns Raadhus.

For hver Klasse er der indrettet et særligt Klassebibliotek paa saa mange Bind, som Klassen har Børn. Hver Bog, der findes i disse Klassebiblioteker, er nøje afpasset efter den paagældende Klasses Tarv og aandelige Modenhedsstandpunkt og er først indsat i Biblioteket efter at være gennemlæst af Forstanderen og vedkommende Klasselærer eller -lærerinde og efter Samraad mellem disse. Herved opnaas en aandelig Føling imellem Lærer og Elev af ikke ringe Betydning, og der indsamles i Aarenes Løb et betydeligt litterært Stof, som lejlighedsvis kan optages til Behandling i den øvrige Undervisning.

Følgende fremmede vare velvilligst Censorer ved Eksamen 1907.

- Hr. Statsraadssekretær Koefoed, K.¹ DM.
 Hr. Ingeniør Andersen.
 Fru Bartholin-Hansen, eks. Gymnastiklærerinde.
 Hr. cand. theol., Kommunelærer C. Baumgarten.
 Hr. stud. jur. Kaj Bierrings.
 Hr. stud. jur. G. Budde-Lund.
 Hr. Redaktør, Lærer A. Dahl.
 Hr. Professor Fr. Dahl R. DM.
 Hr. cand. polyt. O. Fischer.
 Hr. kgl. Kapelmusikus Th. Hansen.
 Hr. cand. mag. Hage.
 Hr. cand. phil., Kommunelærer Hammerich.
 Hr. Overlærer H. Hoff, R.
 Hr. Sløjdlærer Jensen.
 Hr. Ingeniør Vald. Jensen.
 Hr. cand. phil. Ketting.
 Hr. Maskinmester i Flaaden A. Kønig, R. af D.
 Hr. cand. mag. Lind.
 Hr. cand. theol., Lærer ved Opfostringshuset, Marton.
 Hr. Løjtnant Nielsen, DM. og FM.
 Frk., eks. Gymnastiklærerinde Nina Petersen.
 Hr. cand. polyt E. Petersen.
 Hr. Professor Erik Schiødte.
 Hr. cand. phil., Lærer Schou.
 Hr. cand. phil. Ussing.
 Hr. Kontorchef Waldorff.

Den 5te Juni var den næstøverste Dreng- og Pige-klasse under Forstanderens og Klasselærernes Ledelse paa Kronborg Slot og i Helsingør og Omegn.

Den 24de Juni var den øverste Dreng- og Pige-klasse under Forstanderens og Klasselærerens Ledelse paa Frederiksborg Slot; den 12te August besøgte de 3 laveste Dreng- og Pige-klasser den zoologiske Have.

I Juni og Juli vare de 3 øverste Dreng- og Pige-klasser under Ledelse af vedkommende Klasselærere og Lærerinder paa Kunstmuseet, Thorvaldsens Museum og zoologisk Museum og i September paa Glyptoteket og etnografisk Museum.

Den 11te Maj besøgte de 3 øverste Dreng- og Pige-klasser Maleriudstillingen paa Charlottenborg.

Hr. Direktør Martinius Nielsen har med sædvanlig Elskværdighed i Aar overladt Vajsenhuset en Del Fribilletter til Børnene til Oehlenschlägers Væringerne i Miklagaard.

For de ældste af vore Dreng har „Selskabet for Naturlærens Udbredelse“ atter i Aar velvilligst aabnet Adgangen til polyteknisk Lærestanstalt, hvor der 2 Gange om Ugen, Tirsdag og Torsdag fra Kl. 6—7, holdes oplysende Foredrag med Eksperimenter for unge Mennesker. Der er velvilligst overladt os 25 Adgangskort.

235 af Skolebørnene fik fri Rejse til deres forskellige Opholdssteder i Sommerferien.

Ethvert Tilbud om en god Landopholdsplads i Sommerferien for et eller flere af Børnene vil blive modtaget her med Taknemmelighed. — Dette er saa meget mere ønskeligt, som disse Børn just kunne trænge til et saadant Landophold paa et godt Sted, thi dels ere mange af Børnene af noget skrøbeligt Helbred paa Grund af medfødte Dispositioner fra de tidligt afdøde Forældre, dels ere de alle under saa økonomisk smaa Forhold, at det vil være en Velgering at hjælpe dem til en god styrkende Sommerferie.

I Aarets Løb har Sparemærkesalget som sædvanlig været i god Gænge.

Følgende Legater ere knyttede til Skolen:

Legatet „Emil Liebes Minde“ uddeles til 28 faderløse Børn i de 2 Terminer i Portioner paa 25 Kr.

Frederik Hegels og Elisabet Hegels Legat uddeles til 4 Børn (forældreløse og faderløse) een Gang om Aaret i Portioner paa 100 Kr.

Flora Ficks Legat, 17 Kr. 50 Øre, foreløbig til en med Testator beslægtet Lærerinde.

Legatet for „en faderløs Drengekonfirmand“ 25 Kr.

Grosserer Julius Høepfners og Hustru Anna Margrethas Legat uddeles til faderløse Børn i Skoletiden og efter denne, terminsvis i 10 Portioner à 50 Kr.

Frederik Gottlieb Hertzogs Legat uddeles til 2 faderløse Konfirmander — 40 Kr. til hver.

Justitsraadinde Marie Hostrup-Schultz's Legat for faderløse Børn indtil 18 Aars Alderen, 2 Portioner paa 50 Kr. hver Termin.

Johan Serdin Hansens Vajsenhuslegat: 6 Portioner paa 50 Kr. 4 til Drengene og 2 til Piger ved Konfirmationen.

Undervisningen er i det forløbne Skoleaar meddelt i de forskellige Klasser efter følgende Plan:

Iste Drengeklasse (20 Elever).

Dansk. Oplæsning efter Damms ABC og „Dansk-bogen“. Digte lærte efter Nationalsangbogen. Diktat med de ældste. Boysens Retskrivningsøvelser, 60 Stykker. I Samtaleform er gennemgaaet: Dyrene og deres Liv efter store Vægbilleder, Plantens Liv, Nytteplanter, Menneskelegemets vigtigste Funktioner, Danmarks Naturforhold og de Livsbetingelser, de frembyde, — desuden forskellige andre Emner fra Naturen og den daglige Erfaringskreds. — Beskrivelse af Billeder, Indøvelse af Farverne. 12 Timer.

Religion. Fortællinger af det gamle og nye Testamente, hvilke sidste samle sig om Festerne. Salmer. 2 Timer.

Geografi. Europas Lande med Hovedstæder, Have og større Floder. Danmark udførligere efter mundtlig Gennemgang. 2 Timer.

Regning. Addition, Subtraktion og Multiplikation i ubenævnte Tal. Tilsvarende Hovedregning. 5 Timer.

Skrivning. 6 Timer.

Gymnastik. 2 Timer.

Sang. 1 Time.

2den Drengeklasse (30 Elever).

Dansk. Oplæsning efter Julie Heins danske Læsebog III og Græbners „Robinson Cruso“. Sproglærens første Grundtræk ere indøvede. Digte lærte efter Nationalsangbogen. Diktat. Boysens Retskrivningsøvelser, 80 Stykker. 9 Timer.

Religion. Balslevs Bibelhistorie: det gamle Testamente til det babyloniske Fangenskab. Fortællinger fra det nye Testamente, samlende sig om Festerne. Fadervor, de 10 Bud, de 3 Trosartikler. 2 Timer.

Historie. Ejler Møllers Nordens Historie, Side 1—37. 2 Timer.

Geografi. Bohrs og Hassagers Geografi med Atlas, til Svejts. 2 Timer.

Engelsk. Listovs Ledetraad, 1ste Afd., Stykke 1—73. 2 Timer.

Regning. Tavleregning: Addition, Subtraktion, Multiplikation og Division i ubenævnte Tal. Hovedregning. 4 Timer.

Skrivning. 5 Timer.

Gymnastik. 2 Timer.

Sang. 2 Timer.

3dje Drengeklasse (30 Elever).

Dansk. Agerskovs, Nørregaards og Strøms danske Læsebog, 2den Del, er brugt til Oplæsning og Indøvelse af Sproglærens Begyndelsesgrunde. Digte lærte. Diktat 2 Gange ugentligt. Boysens Retskrivningsøvelser, 100 Stykker. 6 Timer.

Religion. Balslevs Bibelhistorie fra Rigets Deling til Jesu Fjender. Af Balslevs Lærebog Indledningen og de 10 Bud. Stykker af det nye Testamente ere gennemgaaede og lærte. Matthæusevangeliet læst. Palæstinas Geografi. Salmer. 3 Timer.

Historie. Ejler Møllers Nordens Historie, fra Valdemar d. 1ste til Christian den 4de. 3 Timer.

Geografi. Bohrs og Hassagers Geografi med Atlas, fra Svejts og Bogen ud. 2 Timer.

Engelsk. Listovs Ledetraad, 1ste Afdeling, Stk. 74 og ud. 2 Timer.

Tysk. Listovs Elementarvog, 24 Stk. 2 Timer.

Naturhistorie. V. Balslev: Dyrenes Naturhistorie: Pattedyr og Fugle. 2 Timer.

Regning. De 4 Regningsarter og Reguladetri i benævnte Tal. Indledning til Brøk. Hovedregning. 3 Timer,

Tegning. Fællestegning. 3 Timer.

Skrivning. 4 Timer.

Haandgerning. 2 Timer.

Sang. 2 Timer.

4de Drengeklasse (30 Elever).

Dansk. Som Læsebog er anvendt Vilh. Mallings Litteraturhistorie: Fra Holberg til Chr. Richardt, 1ste Del. Digte lærte. 1 Stil ugentligt. Diktat og Genfortælling. 4 Timer.

Religion. Balslevs Bibelhistorie. De to første Trosartikler efter Balslevs Lærebog. Bjergprædikenen efter Matthæus Ev., samt 1. Kor. 13. Kap. o. a.; Markus-evangeliet læst. Palæstinas Geografi. 3 Timer.

Historie. Ejler Møllers Nordens Historie fra Chr. IV. og Ejler Møllers Verdens Historie. Rolfsens Verdenshistorie er anvendt til Oplæsning. 3 Timer.

Geografi. P. Dahlbergs Lærebog Nr. 2, til Side 56. Borks Opdagelsesrejser er brugt til Oplæsning. 2 Timer.

Engelsk. Chr. Ottesen: Engelsk Læsebog for Mellemklasserne, 25 Tekstsider. Stil og Version. 2 Timer.

Tysk. Listovs Elementarvog, Stykke 1—41. Fr. Sands tyske Formlære med Undtagelse af 2den Konjugation. 2 Timer.

Geometri. Viktor Borgens Geometri, Side 1—40. 1 Time.

Aritmetik. Jessens Aritmetik. Side 1—27. 1 Time.

Regning. Brøk med ubenævnte og benævnte Tal. Regulatedetri. Decimalbrøk. Tilsvarende Hovedregning. 3 Timer.

Naturhistorie: V. Balslev: Dyrenes Naturhistorie, Krybdyr, Padder, Fisk og Insekter. V. Balslev: Lille Botanik, Side 1—31. 2 Timer.

Tegning. Store Konturer efter Fortegning. 3 Timer.

Skrivning. 2 Timer.

Haandgerning. 4 Timer.

Gymnastik. 2 Timer.

Sang. 2 Timer.

5te Drengeklasse (25 Elever).

Dansk. Som Læsebog er anvendt Vilh. Mallings Litteraturhistorie: Fra Holberg til Chr. Richardt, 2den Del. Digte lærte. Stile af fortællende og beskrivende Indhold. 4 Timer.

Religion. Repetition af Balslevs Bibelhistorie. 3dje Trosartikel, Fadervor, Daaben og Nadveren efter Balslevs Lærebog. Af det nye Testamente er særligt gennemgaaet og lært: Hele Bjergprædikenen, 5—7 Kap. af Matthæus Ev. Peters Bekendelse, Matth. Ev. Kap. 16, 13—28. De ti Jomfruer, Matth. Ev. 25, 1—13. Nathanael, Joh. Ev. 1, 44—52. Nikodemus, Joh. 3, 1—21. Samaritanerinden, Joh. Ev. 4, 1—42. Lazarus's Opvækkelse, Joh. Ev. 11, 1—45. Jesu Lidelseshistorie efter Joh. Ev., 18. og 19. Kap. Jesu Aabenbarelse for Marie Magdalene, Joh. Ev. 20, 1—31. Paulus's Historie Ap. G. 9, 1—30 og 22. Kap. 1—21. Paulus's Tale i Athen, Ap. G. 17, 22—34. Gal. 1, 11—24. Kærligheden, 1. Kor. 13. Kap. Om Tungen, Jakøbs Brev 3. Kap. Palæstinas Geografi og Jerusalems Topografi, Bøgerne i det gamle og nye Testamente. Kirkeaaet. Salmer. 3 Timer.

Historie. Ejler Møllers Nordens Historie forfra til Chr. IV. og Ejler Møllers Verdenshistorie. Rolfsens Verdenshistorie er brugt til Oplæsning. 3 Timer.

Geografi. P. Dahlbergs Geografi Nr. 2, fra Side 56. Borks Opdagelsesrejser er brugt til Oplæsning. 2 Timer.

Engelsk. Chr. Ottesen: Engelsk Læsebog for Mellenklasserne, 30 Tekstsider. Analyse. Diktat, Stil og Version. 2 Timer.

Tysk. Kapers og Simonsens Læsebog. Side 78—96. Fr. Sands Formlære. Listovs Elementarbog. Side 66—96.

Geometri. Opgaver efter Spencers Geometri, samt Fladers og Legemers Beregning efter V. Borgens Geometri. 1 Time.

Aritmetik. Jessens Aritmetik. Lettere Opgaver indklædte i Ord efter V. Borgens Aritmetik; desuden 2den Grads Ligninger efter mundtlig Gennemgang.

Regning. Alle Arter af Reguladetri, Procent-, Delingsregning, Kvadratrods- og Kubikrodsuddragning, Rente og Rentes Rente. Hovedregning. 3 Timer.

Naturlære. V. Borgens Naturlære: Varme, Magnetisme og Elektricitet. 2 Timer.

Naturhistorie. V. Balslev: Dyrenes Naturhistorie: Leddyr og Bløddyr; repeteret 3dje og 4de Klasses Pensa. Repeteret hele V. Balslevs lille Botanik. 1 Time.

Sundhedslære efter Ludvig Hammer: Menneskelegemet og dets Hygiejne. 1 Time.

Tegning. Konturer efter Traadlegemer og Klodser, Skyggetegning efter Klodser og Gibs, samt Farvetegning efter fritstaaende Genstande. 3 Timer.

Skrivning. 2 Timer.

Haandgerning. 2 Timer.

Gymnastik. 2 Timer.

Sang. 2 Timer.

Iste Pigeklasse (20 Elever).

Dansk. Oplæsning og Stavning efter Julie Heins Læsebog, 1ste og 2den Del, samt Digte lærte efter Nationalsangbogen. Boysens Retskrivningsøvelser, med de ældste: Stk. 1—60. 9 Timer.

Religion. Fortællinger fra det gamle og det nye Testamente, hvilke sidste samle sig om Festerne. Forklaring af Fadervor og de 10 Bud. Salmer. 2 Timer.

Geografi. Europas Lande og Have, Danmark udførligere efter mundtlig Gennemgang. 2 Timer.

Regning. Tavleregning: Addition, Subtraktion og Multiplikation i ubenævnte Tal; tilsvarende Hovedregning. 4 Timer.

Skrivning. 4 Timer.

Haandarbejde. 6 Timer.

Gymnastik. 2 Timer.

Sang. 1 Time.

2den Pigeklasse (30 Elever).

Dansk. Julie Heins Læsebog, 3dje Del. Digte lærte efter Nationalsangbogen. Boysens Retskrivningsøvelser Stk. 60—90. 6 Timer.

Religion. Balslevs Bibelhistorie: det gamle Testamente til det babyloniske Fangenskab. Fortællinger fra det nye Testamente, samlende sig om Festerne. Fadervor, de 10 Bud, de 3 Trosartikler. Salmer. 2 Timer.

Historie. Fra Oldtiden til Knud den Stores Død efter Ejler Møllers Nordens Historie. 1 Time.

Geografi. Thy's Geografi med Atlas til Svejts. 2 Timer.

Regning. Tavleregning: Multiplikation og Division i ubenævnte Tal. Tilsvarende Hovedregning. 3 Timer.

Skrivning. 3 Timer.

Haandarbejde. 9 Timer.

Gymnastik. 2 Timer.

Sang. 2 Timer.

3dje Pige Klasse (30 Elever).

Dansk. Agerskovs, Nørregaards og Strøms danske Læsebog, 2den Afdeling, er brugt til Oplæsning og Indøvelse af Sproglærens Begyndelsesgrunde. Diktat efter Boysens Retskrivningsøvelser Stk. 90—160. Digte lærte efter Nationalsangbogen. 5 Timer.

Religion. Efter Balslevs Lærebog Indledningen og de 10 Bud. Balslevs Bibelhistorie fra Rigets Deling og til Jesu Fjender. Stykker af det nye Testamente særligt gennemgaaede og lærte. Salmer. Palæstinas Geografi. 3 Timer.

Historie. Ejler Møllers Nordens Historie. Fra Valdemar den 1ste til Christian den 4de. 3 Timer.

Geografi. Bohrs og Hassagers Geografi med Atlas, fra Svejts og Bogen ud. 2 Timer.

Naturhistorie. Pattedyrene efter Ed. Erslevs og A. Feddersens naturhistoriske Lærebog. 1 Time.

Tysk. Listovs Elementarbog, Stk. 1—24. 2 Timer.

Regning. Tavleregning: de 4 Regningsarter i benævnte Tal. Tilsvarende Hovedregning. 3 Timer.

Skrivning. 3 Timer.

Tegning. Store Konturer efter Fortegning. 1 Time.

Haandarbejde. 9 Timer.

Gymnastik. 2 Timer.

Sang. 2 Timer.

4de Pige Klasse (30 Elever).

Dansk. Som Læsebog er anvendt Vilh. Mallings Litteraturhistorie: Fra Holberg til Chr. Richardt. I. Del. Digte lærte. Diktat samt Genfortælling. 4 Timer.

Religion. Balslevs Bibelhistorie. De to første Trosartikler efter Balslevs Lærebog. Salmer. Bjergprædikenen efter Matth. Ev., samt 1. Kor. 13. Kap. gennemgaaede og lærte. Palæstinas Geografi. 3 Timer.

Historie. Ejler Møllers Nordens Historie fra Christian den 4de til Frederik den 8de samt hele Ejler Møllers Verdenshistorie. Rolfsens Verdenshistorie er brugt til Oplæsning. 3 Timer.

Geografi. P. Dahlbergs Geografi Nr. 2, forfra til Side 56. Borks Opdagelsesrejser er brugt til Oplæsning. 2 Timer.

Naturhistorie. Efter Ed. Erslevs og A. Feddersens naturhistoriske Lærebog: Fugle, Krybdyr, Padder og Fiske. 2 Timer.

Tysk. Listovs Elementarbog, Stk 1—41. Fr. Sands tyske Formlære, undtagen 2den Konjugation. 2 Timer.

Regning. Division med hele, benævnte Tal. Reguladetri med hele Tal. Addition, Subtraktion og Multiplikation af Brøk i ubenævnte Tal. 3 Timer.

Tegning. Store Konturer efter Fortegning. 2 Timer.

Skrivning. 2 Timer.

Haandarbejde. 9 Timer.

Gymnastik. 2 Timer.

Sang. 2 Timer.

5te Pigeklasse (25 Elever).

Dansk. Som Læsebog er anvendt Vilh. Mallings Litteraturhistorie: Fra Holberg til Chr. Richardt. II. Del. Digte lærte. Stile af fortællende og beskrivende Indhold. 4 Timer.

Religion. 3dje Trosartikel, Fadervor, Daaben og Nadveren efter Balslevs Lærebog, hele Balslevs Bibelhistorie repeteret. Af det nye Testamente er særligt gennemgaaet og lært: Bjergprædikenen, 5. til 7. Kap. af Matthæus Evangelium. Peters Bekendelse, Matth. Ev. 16, 13—28. De 10 Jomfruer, Matth. Ev. 25, 1—13. Nathanael, Joh. Ev. 1, 44—52. Nikodemus, Joh. Ev. 3, 1—21. Samaritanerinden, Joh. Ev. 4, 1—42.

Lazarus's Opvækkelse, Joh. Ev. 11, 1—45. Jesu Lidelshistorie efter Joh. Ev. 18. og 19. Kap. Jesu Aabenbarelse for Marie Magdalene, Joh. Ev. 20, 1—31. Paulus's Historie, Ap. G. 9, 1—30 og 22. Kap. 1—21. Paulus's Tale i Athen, Ap. 17, 22—34. Gal. 1, 11—24. Kærligheden, 1. Kor. 13. Kap. Om Tongen, Jakobs Brev, 3. Kap. Jerusalems Topografi. Palæstinas Geografi. Bøgerne i det gamle og det nye Testamente. Kirkeaaet. Salmer. 3 Timer.

Historie. Ejler Møllers Historie forfra til Christian den 4de og hele Ejler Møllers Verdenshistorie. Rolfsens Verdenshistorie er brugt til Oplæsning. 3 Timer.

Geografi. P. Dahlbergs Geografi Nr. 2 fra Side 56. Borks Opdagelsesrejser er brugt til Oplæsning. 2 Timer.

Naturhistorie. Efter Ed. Erslevs og A. Feddersens naturhistoriske Lærebog: Mennesket, Plantelæren, Leddyrene og Bløddyrene. 2 Timer.

Sundhedslære. Overlæge Dahlerups Sundhedslære mundtligt gennemgaaet.

Naturlære. V. Borgen: Mindre Naturlære: Varme, Magnetisme og Elektricitet. 1 Time.

Tysk. Kapers og Simonsens tyske Læsebog fra Side 78—96. Hele Fr. Sands tyske Formlære. Listovs Elementarbog S. 66—96. 2 Timer.

Regning. Brøk under alle Former, Reguladetri, ligefremt, omvendt og sammensat Forhold, Decimalbrøk; Gennemsnits-, Delings- og Procentregning; Hovedregning efter Femmers Regnebog, 2. Del. 2 Timer.

Skrivning. 2 Timer.

Tegning. Konturer efter Fortegning og Traadlegemer. 2 Timer.

Haandarbejde. 9 Timer.

Gymnastik. 2 Timer.

Sang. 2 Timer.

Af Salmer læres der af de i Kirken mest anvendte, afpassede efter Børnenes aandelige Modenhed, i 1ste Klasserne 8 smaa, i 2den Klasserne 8, i 3dje Klasserne 10, i 4de Klasserne 14, i 5te Klasserne 16.

Af Fædrelandssange læres i

1ste Klasserne:

Der er et yndigt Land.

I Danmark er jeg født, der har jeg hjemme. (1ste Vers).

Danmark, dejligst Vang og Vænge. (1ste Vers).

Moders Navn er en himmelsk Lyd. (1ste Vers).

2den Klasserne:

Danmark, dejligst Vang og Vænge (den hele).

Dengang jeg drog afsted.

Kong Christian stod ved højen Mast.

I Danmark er jeg født (den hele).

3dje Klasserne:

Der er et Land, dets Sted er højt mod Norden.

Længe var Nordens herlige Stamme.

Vift stolt paa Kodans Bølge.

Vort Modersmaal er dejligt.

4de Klasserne:

Slumrer sødt i Slesvigs Jord.

Moders Navn er en himmelsk Lyd (den hele).

Hvor Bølgen larmer højt fra Sø.

Langt højere Bjerger saa vide paa Jord.

5te Klasserne:

repetere alle Sangene, som ere lærte Skolen igennem.

Sanglæreren har da den Opgave for hver Klasses

Vedkommende at lære Børnene de tilsvarende Melodier.

Tegneundervisningen ledes efter Hr. Tegneinspektør, Professor C. Andersens Metode.

Sangundervisningen ledes efter det ministerielle Sangregulativ af 30te Maj 1899.

Gymnastikundervisningen ledes efter Haandbog i Gymnastik af 1899, udarbejdet af Gymnastikkommissionen af 30te November 1889.

Skolens Lærerpersonale.

Fru J. Bagger, eks. Lærerinde (1870) underviser 1ste Pige­klasse i Dansk, Skrivning og Regning, 17 Timer.

Hr. Viceinspektør H. Larsen, cand. theol. (1871) underviser de 2 øverste Dreng­e- og Pige­klasser i Dansk, Historie og Geografi. 36 Timer. Skolebibliotekar.

Frk. E. Ditlevsen, Lærerinde paa Syskolen (1877). 24 Timer. Desuden forestaar hun Pigernes Badning.

Hr. J. V. Andersen, Bogbindermester (1881), underviser Drengene i Bogbinderi og Sløjd. 8 Timer.

Frk. M. Petersen, eks. Lærerinde (1886), underviser 2den Dreng­e- og Pige­klasse i Historie, 3dje, 4de og 5te Pige­klasse i Naturhistorie og Regning og 3dje og 4de Pige- samt 3dje Dreng­eklasse i Skrivning, 3dje Pige­klasse i Dansk. 30 Timer.

Frk. S. Bruun, eks. Lærerinde (1890), underviser 3dje 4de og 5te Pige­klasse i Tegning, 1ste og 2den Dreng­eklasse og 2den og 5te Pige­klasse i Skrivning, 2den Pige­klasse i Dansk og Regning. 30 Timer.

Frk. P. Moberg, Lærerinde paa Syskolen (1890). 18 Timer.

Hr. C. Larsen (1890), underviser Drengene i Snedker- og Drejerhaandværket. 8 Timer.

Hr. Krigsassessor Waldorff (Dbm. og R. af St. A.) (1890), underviser Drengeskolen i Gymnastik, samt leder Danseundervisningen om Vinteren. Desuden forestaar han Drengenes Badning. 10 Timer.

Hr. J. Sommer, cand. phil. (1891), underviser 5te, 4de og 3dje Dreng- og Pige Klasse i Tysk, 1ste og 2den Dreng- og Pige Klasse i Religion, 3dje Dreng- Klasse i Dansk, 2den Dreng Klasse i Regning, 3dje Dreng- og Pige Klasse i Historie. 36 Timer.

Hr. E. Prehn, Musiker (1892), leder Sangundervisningen i Skolens 4 nederste Klasser, 12 Timer, og underviser Drengene i Violinspil, 6 Timer.

Hr. Chr. Ottesen, cand. theol. (1893), underviser 3dje, 4de og 5te Dreng Klasse i Regning, Naturhistorie og Engelsk, 4de og 5te Dreng Klasse i Skrivning, Aritmetik og Geometri, 2den Dreng Klasse i Engelsk, 1ste Pige Klasse i Geografi, samt den øverste Dreng- og Pige Klasse i Naturlære. 36 Timer.

Hr. Alfr. Larsen, Kunstmaler (1893), underviser Drengene i Tegning, 9 Timer.

Frk. N. Brix, eksamineret Gymnastiklærerinde (1893), underviser alle Pige klasserne i Gymnastik og Dans. 10 Timer.

Hr. H. Larsen, Musiker (1895), underviser Drengene i Violin, Violoncel, Bratsch og Kontrabas, 10 Timer, 5te Klasserne i Sang, 2 Timer, og leder Sammenspillet med de udgaaede Elever (1½ Time).

Hr. K. Obel, cand. theol. (1900), underviser 2den og 3dje Dreng- og Pige Klasse i Geografi, 1ste Dreng Klasse i Regning og Geografi, 1ste og 2den Dreng Klasse i Dansk. 36 Timer.

Frk. Henriette Luther, Lærerinde paa Skræderskolen (1902). 9 Timer.

Forstanderen, cand. theol. (1889), underviser de 3 øverste Dreng- og Pige klasser i Religion. 18 Timer.

Eksaminationsskema.

Tirsdag den 24de Marts.

Kl. 8—10.	{	5 Dkl. Engelsk	Hr. Ottesen.
		4 — Dansk	Hr. H. Larsen.
		3 — Religion	Forstanderen.
		5 Pkl. Tysk	Hr. Sommer.

Kl. 10—11. 1 Pkl. Gymnastik Frk. N. Brix.

Kl. 11—1.	{	5 Dkl. Religion	Forstanderen.
		4 — Historie	Hr. H. Larsen.
		3 — Regning	Hr. Ottesen.
		2 — Historie	Frk. Petersen.
		3 Pkl. Geografi	Hr. Obel.
		2 — Dansk	Frk. Bruun.

Kl. 2—3. 1 Dkl. Gymnastik Hr. Waldorff.

Kl. 2—4.	{	5 Dkl. Naturlære	Hr. Ottesen.
		2 — Geografi	Hr. Obel.
		4 Pkl. Tysk	Hr. Sommer.
		3 — Dansk	Frk. Petersen.

Onsdag den 25de Marts.

Kl. 8—10.	{	4 Dkl. Geometri	Hr. Ottesen.
		2 — Regning	Hr. Sommer.
		5 Pkl. Regning	Frk. Petersen.
		4 — Dansk	Hr. H. Larsen (i 3 Pkl.)
		3 — Religion	Forstanderen (i 4 Pkl.)

Kl. 10—11.	3 Pkl. Gymnastik	Frk. N. Brix.
Kl. 11—1.	5 Dkl. Historie	Hr. H. Larsen.
	4 — Engelsk	Hr. Ottesen.
	1 — Geografi	Hr. Obel.
	4 Pkl. Religion	Forstanderen.
	2 — Religion	Hr. Sommer.
Kl. 2—3.	3 Dkl. Gymnastik	Hr. Waldorff.
Kl. 2—4.	1 Dkl. Dansk	Hr. Obel.
	5 Pkl. Naturlære	Hr. Ottesen.
	3 — Historie	Hr. Sommer.
	2 — Historie	Frk. Petersen.

Torsdag den 26de Marts.

Kl. 8—10.	5 Dkl. Tysk	Hr. Sommer.
	4 — Religion	Forstanderen.
	3 — Engelsk	Hr. Ottesen.
	5 Pkl. Historie	Hr. H. Larsen.
Kl. 10—11.	2 Pkl. Gymnastik	Frk. N. Brix.
Kl. 11—1.	5 Dkl. Aritmetik	Hr. Ottesen.
	4 — Geografi	Hr. H. Larsen (i 2 Dkl.)
	3 — Dansk	Hr. Sommer.
	5 Pkl. Religion	Forstanderen.
	4 — Naturhistorie	Frk. Petersen.
Kl. 2—3.	2 Dkl. Gymnastik	Hr. Waldorff.
Kl. 2—4.	5 Dkl. Regning	Hr. Ottesen.
	3 — Tysk	Hr. Sommer.
	1 — Regning	Hr. Obel.
	4 Pkl. Geografi	Hr. H. Larsen (i 3 Pkl.)
	3 — Regning	Frk. Petersen (i 4 Pkl.)

Fredag den 27de Marts.

Kl. 8—10.	{	4 Dkl. Regning	Hr. Ottesen.
		5 Pkl. Geografi	Hr. H. Larsen (i 3 Pkl.)
		1 — Religion	Hr. Sommer.
Kl. 10—11.		5 Pkl. Gymnastik	Frk. N. Brix.
Kl. 11—1.	{	4 Dkl. Tysk	Hr. Sommer.
		3 — Geografi	Hr. Obel (i 2 Dkl.)
		2 — Engelsk	Hr. Ottesen (i 3 Dkl.)
		4 Pkl. Regning	Frk. Petersen.
		1 — Dansk	Fru Bagger.
Kl. 2—3.		5 Dkl. Gymnastik	Hr. Waldorff.
Kl. 2—4.	{	4 Dkl. Naturhistorie	Hr. Ottesen.
		5 Pkl. Dansk	Hr. H. Larsen.
		3 — Tysk	Hr. Sommer (i 4 Pkl.)
		2 — Geografi	Hr. Obel (i 3 Pkl.)

Lørdag den 28de Marts.

Kl. 8—10.	{	5 Dkl. Dansk	Hr. H. Larsen.
		4 — Aritmetik	Hr. Ottesen.
		3 — Historie	Hr. Sommer.
		2 Pkl. Regning	Frk. Bruun (i 1 Pkl.)
Kl. 10—11.		4 Pkl. Gymnastik	Frk. N. Brix.
Kl. 11—1.	{	5 Dkl. Geografi	Hr. H. Larsen (i 2 Dkl.)
		3 — Naturhistorie	Hr. Ottesen.
		2 — Religion	Hr. Sommer (i 1 Dkl.)
		3 Pkl. Naturhistorie	Frk. Petersen (i 4 Pkl.)
		1 — Regning	Fru Bagger.
Kl. 2—3.		4 Dkl. Gymnastik	Hr. Waldorff.
Kl. 2—4.	{	5 Dkl. Naturhistorie	Hr. Ottesen.
		2 — Dansk	Hr. Obel.
		1 — Religion	Hr. Sommer.
		4 Pkl. Historie	Hr. H. Larsen.

Mandag den 30te Marts.

Kl. 8—10.	}	5 Pkl. Naturhistorie	Frk. Petersen.
		5 Dkl. Geometri	Hr. Ottesen.
Kl. 11—12.		1 Pkl. Geografi	Hr. Ottesen.
Kl. 1—2 ^{1/2} .	}	Musik- og Sang-	} Hr. Musiker Larsen og
		prøven	

Fra Kl. 10—4 under hele Eksamen ere:

Pigernes Haandarbejder fremlagte paa 1ste Sal,
i Festsalen,

Drengenes i Haandgerningslokalerne i Stuen.
Børnenes Skrive- og Stilebøger samt Tegninger
ere fremlagte i Sy- og Tegneskolens Lokale paa
anden Sal.

Alle, som interessere sig for Skolen, ere velkomne
over alt under hele Eksamen.

De, der ønske at ansøge om Børns Optagelse i
det kgl. Vajsenhus, kunne afhente Skemaer til Ud-
fyldning paa Inspektionens Kontor i Kontortiden Kl.
8—10 Form.

Bekendtgørelser om ledige Vajsepladser indrykkes
i Bladene 3 Gange i December Maaned. Ansøgnings-
fristen udløber hvert Aar den 1ste Februar. Det nye
Skoleaar begynder Onsdag den 1ste April Kl. 8.

Det kgl. Vajsenhus i Marts 1908.

Ch. Gandrup.

Ved Musikprøven den 30te Marts Kl. 1 præcis i Gymnastiksalen spilles følgende:

Musikprogram.

1. *L. Spøhr*: Ret som Ørnen stiger.
2. *Fr. Kuhlau*: Aftensang.
3. *C. W. Gluck*: Arie af Op. „Orpheus“.
4. *N. W. Gade*: Bøndernes March af Ball. „Et Folkesagn“.
5. * * * *Myosotis*.
6. *J. Bechgaard*: Hvile.
7. *P. Mascagni*: Intermezzo af Op. „Cavalleria rusticana“
8. *R. Wagner*: Pilgrimskor af Op. „Tannhäuser“.

Sangprogram.

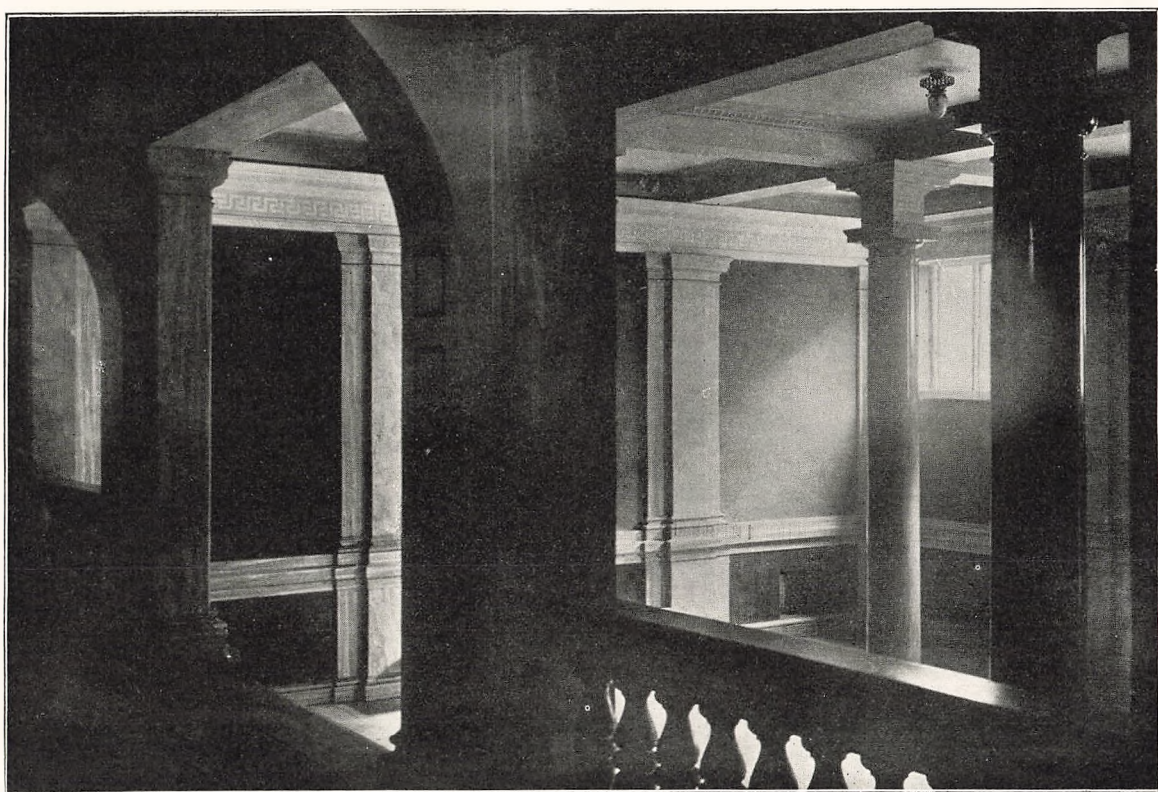
1. *C. E. F. Weyse*: Nu ringer alle Klokker mod Sky.
2. *G. Boesen*: Der vinder sig om Fyens Land.
3. *Dansk Folkevis*: Agnete hun stander paa Højenlofts
Bro.
4. *M. Christiansen*: Der stod et Slag paa Fælled.
5. *Ch. Kjerulf*: Yngling, brug vel din Ungdoms korte
Dage.
6. *P. Heyse*: Der stander en Borg over Høje.
7. *C. E. F. Weyse*: Naar Piskeren knalder.
8. *H. Kjerulf*: Norges bedste Værn og Fæste.
9. *Jydsk Høvervis*: Hej lystig med Plasér.
Vor Gud han er saa fast en Borg.

*I Anledning af, at Vajsenhuset den 11te Oktober 1907
fyldte 180 Aar, er herværende Beretning for 19⁰⁷/₀₈ for-
synet med efterfølgende Billeder af samtlige Klasser.*

Klokken ringer til Ofgang.

Vestibulen — Opholdssted for Børnene i Regnvejr.

Geografiundervisning i yngste Klasse.

Middelhavskortet i 4de Klasse.

Der er Fødselsdag i Klassen.

Tegneskolen.

Syskolen.

Sangunder visningstime.

Pap- og Træsøjds skolen.

Snedker- og Drejerskolen.

Badetime.

Orkestersammenspil.

Musikaften i „det kgl. Vajsenhus's Ungdomsforening“.

Oplæsning med fordelte Roller i „det kgl. Vajsenhus's Ungdomsforening“.

De oplæsede ved Aftensammenkomsterne.

Julefesten.